ב"ה | גיליון **726**
ערב שבת קדש
פרשת **ויגש** תשפ"ה

י-ם	16:07	17:28
ת"א	16:30	17:29
חיפה	16:16	17:27
ב"ש	16:32	17:31

אוצר הנפש

עלון שבועי בענייני תורת הנפש ותיקון המדות משיעורי **הרב יצחק גינזבורג** שליט"א

אוצר הפרשה

"אני" – זיהוי או כח

מי אמר עם השם שלו "אני" לפניו, שכנראה "אני יוסף" פעמיים בא לתקן אותו? "אני פרעה". פרעה הוא מלך מצרים, וכמו שיש פרעה דקליפה כתוב בחסידות שיש גם פרעה דקדושה – "דאתפריעו ואתגליין מיניה כל נהורין". פרעה הוא לשון אתגליא, "אתפריעו ואתגליין מיניה כל נהורין" – זה מלכות, עלמא דאתגליא.

מה ההבדל בין "אני פרעה" לבין "אני יוסף"? הפשט לגמרי אחרת. אם מסתכלים ברש"י, "אני פרעה" אומר שיש לי כח לגזור והגזרה שלי מתקיימת. "אני פרעה" כמו "אנא אמלוך" – הבעת כח של מלכות. אבל כשיוסף אומר "אני יוסף" זה לא בשביל להפגין כח. זה כבר בקדושה – "אני יוסף" זה פשוט זיהוי עצמי. מי אני? "אני יוסף, העוד אבי חי" "אני יוסף אחיכם אשר מכרתם אתי מצרימה".

זה ווארט קטן ופשוט, אבל מאד משמעותי. יש 'אני' של המלך, ובדרך כלל של מלכות הרשעה, כמו פרעה – על פי פשט – שמשעבד את עם ישראל. אז ה'אני' שלו כולו אומר אגו וכוחניות, "אני פרעה". מה שאין כן, ה'אני' של הקדושה, "אני יוסף". כשיוסף אומר "אני יוסף" הוא מזדהה, זה זיהוי.

לכל יהודי יש ניצוץ של יוסף הצדיק, ובפרט אלה שלומדים או קשורים לישיבת "עוד יוסף חי", שהמקום האמתי שלה הוא לא כאן למטה בגבעה אלא בקבר יוסף הצדיק בשכם עיר הקדש, שלשם אנחנו רוצים לחזור.

יש רמז יפהפה, 'אני' אומר או כח או זהוי – **זהוי** שוה **כח**. אלה שתי בחינות שונות לגמרי, אבל יש ביניהן איזה שויון. משה רבינו התנבא ב"זה", גם לשון זיהוי. כל מה שהוא מגלה ואומר בשם ה' הוא גם מזדהה (ובפירושו של הרבי הרש"ב ללשון ההגדה "הרי זה משובח" – על ידי שמרבה לספר ביציאת מצרים, מרבה ב"אני מדבר" משוחרר מכל שעבוד למצרים, ה"זה" שלו, יכולת הזיהוי העצמי שלו, משתבח).

(ח"י ניסן ע"ד)

אוצר הסיפור

בשביל מה יש כסף?

רבי צבי הירש – בנו של הבעש"ט נפטר בז' טבת. כשהיה רבי צבי ילד קטן, לקחו הבעל שם טוב לבקר אצל רב, מורה הוראה חשוב. כשנכנסו לבית הרב, שהיה אדם מאוד עשיר, ראה רבי צבי כלי כסף וכלי זהב רבים מונחים בביתו. שם לב לכך הבעל שם טוב בילדו הקטן, שמסתכל על הכלים היפים והיקרים שבבית.

חשוב יותר מקניית כלי כסף וזהב – הוא להוציא את הכסף בשביל פדיון שבוים

בצאתם מהביקור, אמר הבעל שם טוב לבנו: 'צבי, שמתי לב שכאשר היינו בבית אותו רב, לטשת עין על כל כלי הכסף והזהב הנמצאים שם – ושאלת בלב, למה לאבא שלי אין כאלו כלים בבית? התלוננת על ה', למה אצלנו בבית אין כאלו כלים יקרים? נענה רבי צבי ואמר שאכן, נכון הדבר.

אמר לו אביו – (ודבר זה הוא מוסר השכל חשוב לכל ילד) – **'גם אם בעתיד, יהיה לנו כסף, וגם אם לך יהיה כסף כשתגדל, חשוב יותר מקניית כלי כסף וזהב – הוא להוציא את הכסף בשביל פדיון שבוים, וגם כאשר נשאר לך אחרי כל זה עוד קצת כסף, צריך אתה לפזרו לעוד צדקות'.**

זהו סיפור שמסור לנו מהבעל שם טוב הקדוש ובנו רבי צבי, שלימד אותו מה צריך לעשות כשיש כסף. היום הרבי לימד שכשיש כסף לקנות בו גם ספרים – יש בזה גם ממד של פדיון שבוים, ובעיקר כתוב בשולחן ערוך שכאשר קונים ספרים כל ספר הוא גמילות חסדים להשאיל למי שאין לו. צריך לקנות ספרים מתוך מחשבה שרוצים להשאיל לעוד ילדים שיקראו בספר.

(מוצאי ה' טבת תשס"ד)

אוצר הפתגם

צריך להרגיש כל הזמן איך ה' מסתכל עלי. ההרגשה הזו צריכה להתחיל מהילדות. **אם כשאתה ילד לא תרגיש את זה – גם כשתהיה מבוגר לא תרגיש.** לא רק המלמד מסתכל עליך ולא רק אבא ואמא מסתכלים עליך – צריך להרגיש שה' מסתכל עליך, מסתכל בדיוק כמו שאתה, מסתכל על שרש הנשמה שלך. זוהי השגחה פרטית, שה' משגיח על הפרט כפי שהוא.

(בדר"ח כסלו פ"ה)

יו"ל ע"י תלמידי הרב גינזבורג. להצטרפות לתפוצת שיעורי הרב:דוא"ל: itielgi@gmail.com וואטסאפ: 050-7951105

אוצר התבונה

"זאת חנוכה" – גילוי העצמות

סוד היום השמיני של חנוכה, "זאת חנוכה" (על שם הקריאה "זאת חנכת המזבח"), הוא גילוי העצמות. והנה בחנוכה קוראים את פרשת הנשיאים, ובזאת חנוכה קוראים מ"ביום השמיני נשיא לבני מנשה" עד "בהעלותך... כן עשה את המנורה", סוד השלש עשרה הכולל את י"ב הנשיאים (כאהרן הכהן שנאמר לו "שלך גדולה משלהם" בהדלקת המנורה הרומזת לחנוכת בני חשמונאי). וכן מבואר בקבלה שבכל יום משבעת הימים הראשונים של חנוכה מאירה אחת מי"ג מדות הרחמים (ביום הראשון מדת "אל" וכו' עד ליום השביעי מדת "ואמת"), וביום השמיני נשלמת הארת שש המדות הנותרות (מ"נצר חסד" עד "ונקה", סוד שני המזלות שיבואר לקמן), דהיינו ששלמות י"ג המדות היא דוקא בזאת חנוכה, כאשר מדות הרחמים שרשן בעצמות ממש כמנין תבות הברכה "ברוך אתה הוי' אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו להדליק נר חנוכה". ורמז יפה לכל זה: **זאת חנוכה גלוי העצמות** = **יג** פעמים **חנוכה**!

> עלינו ללכת בדרכי החשמונאים – להלחם מתוך בטחון בה', לא לעצור עד הנצחון המוחלט, ויחד עם זה "לדבר שלום לגוים"

אור החנוכה הולך וגובר לקראת הגאולה השלמה. כך אנו רואים בדורנו, בעקבתא-דעקבתא דמשיחא, ובימים אלו ממש, נסים ונפלאות גדולים של ישועת ה'. אלא שעלינו להיות כלים ראויים לקלוט ולהפנים את האור הגדול על מנת לממש אותו בשינוי המציאות לטובה עד להבאת שלום אמת לעולם כולו. עלינו ללכת בדרכי החשמונאים – להלחם מתוך בטחון בה', לא לעצור עד הנצחון המוחלט, ויחד עם זה "לדבר שלום לגוים" (בהפצת אור התורה והאמונה לכל באי עולם).

בחנוכה היתה "תשועה גדולה ופורקן כהיום הזה", וגם היום אנו זקוקים לישועה גדולה (אותה עלינו לפעול גם במעשה ידינו כנ"ל). המלחמה והנצחון צריכים להתחיל בעיקר בלב-הארץ, במקומות שה' כבר נתן בידינו ולעת-עתה נמצאים בהם אויבי ישראל הרוצים להשמידנו – בפרט ביהודה, שומרון וחבל עזה ("בִּגְבֻרוֹת יֵשַׁע יְמִינוֹ" ראשי תבות יהודה שומרון עזה) – להלחם, לנצח, לגרש את האויב, לשלוט וליישב (סיפוח וריבונות מלאה בסדר הזה, יהודה-שומרון-עזה), כאשר יש ענין מיוחד למגר את האויב בעזה, העזות של הקליפה, כנגדה עלינו לפעול בעזות דקדושה, "הוי עז כנמר" (כחשמונאים שנלחמו במלכות יון הנמשלת לנמר אשר העזות שלה היא מקור הכפירה בתורה של 'התרבות המערבית' עד היום).

מתוך המלחמה לביעור הרע וירושת הארץ במקומות הקרובים, נמשיך בעזרת ה', "כי ימין ושמאול תפרצי וזרע גוים יירש וערים נשמות יושיבו", בתקוה טובה שבקרוב ממש נזכה לגבולות ההבטחה במלואם, "מנהר מצרים עד הנהר הגדול נהר פרת" (ועינינו הרואות כי הקב"ה "בעל מלחמות" מפיל ממלכות בחבלי הצפון של ארץ ישראל בואכה נהר פרת).

(בסלו פ"ה)

אוצר קצר

השבט של חודש טבת ומצותו המיוחדת

השבט של חדש טבת הוא דן, לשון דין, והחוש של החדש הוא חוש הבעס או רוגז, החוש של הנחש – "יהי דן נחש". יש לדן בן אחד, קוראים לו **חֻשים**, אותיות **משיח**, בגימטריא **נחש**. דן הוא שר הצבא של מלך המשיח. דן הוא הירוד שבשבטים, המאסף לכל המחנות, מי שמחזיר את כל האבדות, דן דואג לאותם יהודים שצריך להחדיר בהם את התודעה ש"אין שום יאוש בעולם כלל", 'עס איז ניטא קיין פארפאלען', כמו פסח שני, 'אין אבוד', אני מחזיר לך את כל האבדות דווקא בזכות היותי הירוד שבשבטים. אני הולך בסוף, אז את כל האבדות אני מוצא ומחזיר. מצוה מיוחדת של שבט דן – השבת אבידה. "העם ההלכים בחשך" הוא העם שאבד את עצמו, אבד את התודעה שלו, אז צריך שמישהו יחזיר לו את האבדה – קשור לשבט דן.

אבל **דן** הוא לשון **דין**. ברכת דן מתחילה "דן ידין" – חוץ מכך ש"לשון נופל על לשון", היות שבמלה "ידין" יש שני יודין, אם נשאיר אחת ב"ידין" ונוסיף את הראשונה ל"דן" – מדת "גורעין ומוסיפין ודורשין", יהיה לנו דין-דין, "צווי דינים", מושג בלומדות. בעצם נראה שיש "דריי דינים", אבל מתחיל מ"דן ידין", "צווי דינים", ודווקא בסוד הנסירה – "גורעין ומוסיפין ודורשין" נקרא סוד הנסירה, שגם מרכז את כל הדין בנוקבא, ככה מנסרים ובסוף חוזרים פנים בפנים.

(כ"ד טבת ע"ח)

אוצר הפתגם

בכל תהליך התהוות של משהו חדש – קודם כל צריך להיות צמצום.

(כ' בסלו ע"ט)

קהילה עיצוב: דעה אביחיל | 054-6580146